

Vízi őrsök.

A testület fejlesztésének, fejlődésének utolsó fázisává vált a vízrendészeti szolgálati ág létrehozása, melynek keretében felállítandó alakulatok fő feladatát a vízből való életmentés, valamint a vízterületen való közbiztonsági szolgálat ellátása képezte.

Az első vízi őrs megalakítását megelőzően azonban az e szolgálatra kijelölt csendőrállománynak eredményesen el kellett végeznie a vízi tanfolyamot. Az első ilyen összevonással 1942. április 1-én Újpesten három tiszt és huszonzét legénységi állományú csendőr kiképzése vette kezdetét. A tanfolyamot a m. kir. csendőr közlekedési és hradó osztályparancsnokság állította fel. A felvettek minimálisan három évi csendőrségi szolgálattal, valamint szakismerettel kellett, hogy rendelkezzenek. Az előadók és oktatók a Kereskedelmi és Közlekedésügyi Minisztérium hajózási osztályának tisztviselőiből, valamint a folyamórség és a fenti osztályparancsnokság leendő előjáró tisztjeiből és tiszthelyetteseiből kerültek ki.

Az első vízi csendőrőrs felállítására a 2.165/Res.VI-b. 1942. sz. belügyminiszteri körrendelettel 1942. június 5-ével került sor; a szolgálat ellátására a Balatoni Hajózási Rt-től bérelt motoros hajó szolgált, melyet 1943-ban a balatonfüredi hajógyárban elkészített három új motoros hajó váltott fel, Csendőr I., II., valamint III. elnevezéssel.

A szakszolgálat fejlődésének következő fokozatát egy újabb, a második és egyben utolsó vízi őrs rendszeresítése jelentette, mely működését a 27.958/Res.XX.1944. sz. belügyminiszteri rendeletre kezdte meg, 1944. május 22-ével Balatonboglár székhellyel. Erő- és eszközállománya a Siófoki őrsből vált ki, kilenc csendőrrel és egy hajóval.

Az új vízi őrs a csendőr közlekedési és hradó osztályparancsnokság alárendeltségében működő Budapesti közlekedési szárnyparancsnokság alárendeltségébe került szervezetileg, mint annak az Elhelyezési Kimutatás szerinti hetedik őrsé, az újvidéki közlekedési őrs után.

A vízi őrs tagjai a nyári szezon után hely- és személyismeretük bővítése érdekében a Balaton mellett fekvő területi őrsökön teljesíthettek rendes közbiztonsági szolgálatot. A szolgálatban levő hajó legénysége a parancsnokon kívül--aki egyben a járőrvezető is volt--járőrtársból, hajóvezetőből és a motorkezelőből állott. Az egyes tereptárgyakhoz való megérkezés esetén a járőr a hajót elhagyta, mivel ez megengedett volt számukra, de a másik két csendőr a járőr bevonulásáig köteles volt a hajón tarózkodni.

Vihar esetén a csendőrhajóra vezényeltek állandó készenlétben álltak, így képesek voltak minden tudomásukra jutott, vizen előforduló baleset helyszínén legrövidebb időn belül megjelenni és a bajbajutottakon segíteni. Az őrsre befutott segélykéréseket rádióan azonnal továbbították a hajón lévőknek, ezenkívül bárki felkérhette őket segítségadásra, amit a járőrnek haladéktalanul teljesítenie kellett.

A vízi őrs szervezése és felszerelése azonos volt a területi őrsökével, a következő eltéréseken kívül, melyek:

-a csendőrhajóra vezényelt szolgálat négy főből, míg a gyalog kivezényelt járőrök esetén kettő főből állott,

-a vízi őrsön a napos csendőr szolgálatát szintén egy személy látta el, de állandóan a napos szobában kellett, hogy tartózkodjon a segélykérések felvétele és továbbítása céljából,

-a vízi csendőrök szolgálatban kis-tollas tábori sapkát viseltek, egy 9 mm-es pisztollyal rendelkeztek, továbbá

-a vízi csendőrök csak a vízzel szorosan összefüggő területeken, a fürdőtelepeken, hajóállomásokon és mólókon történt bűncselekményeknél léphettek fel, ill. Nyomozhattak; minden más esetben csak akkor, ha a késedelem veszéllyel járt volna.

v. Kiss Gábor
m. kir. csendőr főhadnagy